

at den alene skal være i Stand til at betale Omdannelsen til Kokes, saa at det vil være et meget rentabelt Foretagende.

Men det, jeg særlig vil dvæle ved, er noget, der nærmest er i Slægt med de Forsøg, der bleve gjorte paa Askov med Benyttelse af Vindkraft. — Jeg tror, at de Forsøg have været undervurderede, idet de skuffede, for saa vidt man havde ventet at komme til det Resultat, at Vinden kunde benyttes som en regelmæssig, direkte Drivkraft. Imidlertid have Forsøgene, som jeg ved ere højt ansete omkring i Verden som nogle af de bedst teknisk og videnskabeligt gennemførte Forsøg, deres store Betydning. Forsøgene have nemlig vist, at der mellem Benyttelsen af Vindkraften og den Maskine, der skulde drives, maa indskydes noget, og dertil har man søgt at bruge Elektricitet. Man skulde altsaa opsamle Kraften i Akkumulatører. Men her er der, som bekendt, den Vanskelighed, at Akkumulatører ere overordentlig dyre, og denne Dyrhed har hidtil gjort det umuligt at anvende Vindkraften i rigeligt Maal, fordi det vilde koste mange Gange mere at anvende den end at benytte Kul og Dampkraft. Imidlertid er der andre Ting, man kunde skyde imellem Vindkraften og Benyttelsen end Elektricitet, og det er netop det, jeg vil henlede Opmærksomheden paa. Det er den Energi, som kan faas ved, at man lader Vindkraften opsamle Vand og benytter Kraften af faldende Vand. Det bliver det samme som den Energi, der indeholdes i naturlig Tilstand i Føsser. For 2 Aar siden omtrent blev der paa en stor videnskabelig Kongres i Sheffield „British Association Congress“ af en amerikansk Professor, Fessenden, holdt et Foredrag, hvori han udviklede en Plan, som for Resten ikke alene var en Plan, men delvis støttede sig paa gennemførte praktiske Forsøg i Amerika, hvad jeg dog ikke har haft Lejlighed til at følge, men som nu ere 2 Aar gamle, og hvorom der maa kunne faas yderligere Oplysninger. Det, han sagde, var i det væsentlige — jeg skal gengive det kort for ikke at trætte Tinget med tekniske Enkeltheder —, at han havde beskæftiget sig med Vindkraften, og han hylkede i høj Grad de danske Forsøg, som have en saa stor Fortjeneste paa dette Omraade. Men, som sagt, da den elektriske Akkumulator var for kostbar, havde han forsøgt at anvende faldende Vand i Stedet for. Men her var en Ting, som standsede ham en Tid lang fuldstændigt, og det var, at ogsaa faldende Vand var

meget kostbart at sætte i Virksomhed. Naar man skulde have 2 Beholdere, hvoraf den ene stod paa Jordens Overflade og den anden blev anbragt til Vejrs, maatte man, hvis man anbragte den øverste Beholder i kun ringe Højde, have en overmaade stor Beholder til store Vandmængder, og den var meget kostbar at anlægge. Naar man skulde bygge et Staaltaarn med en Højde af 100—1,000 Fod til at bære Beholderen, vilde Anlægsudgifterne blive overordentlig store, saa heller ikke den Vej kunde anvendes. Saa siger han, at han var standset i flere Aar og havde vendt sig bort derfra og beskæftiget sig med at løse Problemet ad andre Veje. Men pludselig faldt en Tanke ham ind, og hvis den Tanke, som det kunde synes, er saa gennemførlig, som hans Oplysninger vise, er det Historien om Columbus' Æg om igen. Han tænkte sig det saaledes, at den ene Beholder var paa Jordens Overflade og den anden paa Bunden af en Skakt eller Brønd, og saa gav han sig til at undersøge, hvad Omkostningerne vilde blive. Omkostningerne ved at grave en dyb Skakt vare forholdsvis forsvindende. endskønt han regnede med Bjerglandsforhold, hvor der skulde udgraves Kvarts, idet han havde Tilbud fra praktiske Mineselskaber om at udføre et saadant Anlæg for en Pris af knap 30 Øre pr. Kubikfod Sten, der skulde skaffes af Vejen. Der vilde under vore Forhold, hvor der kun er Tale om Jord, Ler eller Sand, rimeligvis være endnu billigere Anlægspriser. Saa tog han fat paa at gennemføre den Tanke. Han planlægger en 1,000 Fod dyb Skakt — man behøvede just ikke dette Maal —, paa hvis Bund der er indrettet Kamre, understøttede med Beton, til de Maskiner, der skulde anbringes dernede. Efter hans Opgivelser vil Anlægsudgiften kun blive 135 Kr. pr. leveret Hestekraft, medens Anlægget af Akkumulatører vilde koste 2,520 Kr., altsaa næsten 20 Gange saa meget. Naar Driftsomkostningerne komme til, bliver Resultatet, at man vil have en Hestekraft for en aarlig Udgift af omtrent 12 Kr., medens den vil koste 468 Kr. aarlig at frembringe ved Hjælp af elektrisk Akkumulator. Det vil være en overordentlig stor Forskel. Hans Hovedsammenstilling skal jeg lige nævne. Efter denne vil denne Maade at tilvejebringe Anlæg paa være langt billigere end de Metoder, vi bruge. Medens en Hestekraft frembragt ved Dampkraft koster 72 Kr. og frembragt ved Gasmaskine 54 Kr., vilde den, frembragt efter hans Metode, koste 15—16 Kr.,